

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.V.37.745/2024/4.
A tanács tagjai: dr. Márton Gizella tanácselnök
dr. Demjén Péter előadó bíró
dr. Darák Péter bíró
Ságiné dr. Márkus Anett bíró
dr. Stefancsik Márta bíró
A felperes: felperes1
(cím1)
A felperesi képviselő: Stelli-Kis Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: jogi képviselő1, cím2)
Az alperes: Budapesti Rendőr-főkapitányság
(cím3)
Az alperes képviselője: dr. Vattay Gergely kamarai jogtanácsos
A per tárgya: gyülekezési üggyel kapcsolatos közigazgatási
jogvita
A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: az alperes
A felülvizsgálattal támadott határozat: Fővárosi Törvényszék
113.K.701.033/2024/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes, valamint a perben nem álló egyéb 2023. november 2. napján 9 óra 00 perc és 9 óra 38 perc között a Budapest, V. kerület Széchenyi rakpart 19. szám alatt található Országgyűlés Irodaháza épületével szemben, a gyalogosok és kerékpárosok részére fenntartott sáv mellett található füves területen virágföldet öntött ki, amelybe ~A magyar politikai „Elit”~ feliratú fakesztet állított. A felperes a Facebook-on élő videofelvételt osztott meg.

[2] Az alperes V. kerületi Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály munkatársa (a továbbiakban: körzeti megbízott) a helyszínen a kereszt mellett tartózkodó felperest és társát intézkedés alá vonta, amely során 9 óra 38 perckor felhívásra a személyazonosságukat igazolták. A körzeti megbízott kérdésére egybehangzóan előadták, hogy részükről a cselekmény politikai véleménynyilvánítás volt, mivel véleményük szerint 33 éve nem történik semmiféle változás, ezért Halottak napja alkalmából így kívánták véleményüket kifejezni. Azt is elmondták, hogy azért választották a helyszínt véleményük nyilvánítására, mivel az Országgyűlés Irodaházában található a politikai elit. Közölték, hogy nem kívánnak a helyszínen maradni, távoznak, azonban az általuk elhelyezett keresztet a helyszínen hagyják. A körzeti megbízott a foganatosított intézkedésről rendőri jelentést és az elhelyezett fakesztről fényképfelvételt készített. A felperes és a társa ezt követően a helyszínt elhagyták.

[3] Az alperes a 2023. november 8. napján kelt 01000/56165-1/2023.ált. iktatószámú határozatával a felperest a gyülekezési jogról szóló 2018. évi LV. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 3. § (6) bekezdésébe ütköző jogsértés elkövetése miatt 50.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte. A döntés szerint az alperes, mint gyülekezési hatóság a rendőri jelentés és a fényképfelvétel alapján megállapította, hogy a felperes által megtartott rendezvény a Gytv. hatálya alá tartozó gyűlés, mivel az összejövetel nyilvános volt, ahhoz bárki szabadon csatlakozhatott, a gyűlés törvényben meghatározott fogalmi elemei a gyűlés céljának és az azon résztvevők létszáma vonatkozásában is megvalósultak (Gytv. 2. § (1) bekezdése). A gyűlés bejelentésének hiánya miatt a szervező nem volt ismert, de a rendelkezésre álló információk alapján a gyűlés vezetője a felperes volt, hiszen saját Facebook internetes közösségi oldalán az eseményen elhangzott politikai véleménynyilvánításról egyidejűleg videofelvételt osztott meg, így a gyűlés menetére ő bírt meghatározó befolyással. A felperes, mint a gyűlés vezetője a jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget, a befejezett rendezvény helyszínén az eredeti állapot helyreállításáról nem gondoskodott, megsértve ezzel a Gytv. 3. § (6) bekezdésében foglalt kötelezettségét.

[4] Hangsúlyozta, hogy az eredeti állapot helyreállításának megtagadásával a gyűlés vezetője az eredeti állapot helyreállítására vonatkozó jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget. A bírság mértékének meghatározásakor pedig figyelembe vette, hogy a felperes, aki a gyűlést vezette a helyszínen tett határozott kijelentést arra, hogy az elhelyezett földet és a fakesztet a helyszínen hagyja. Súlyosbító körülményként értékelte a jogsértő magatartás ismétlődését, mivel a felperest a 07020/2089-2/2023.ált. számú határozatával jogerősen húszezer forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte, ezért a Gytv. 21. § (3) bekezdése alapján a legmagasabb összegű bírságot alkalmazta.

Az elsőfokú ítélet

[5] A felperes keresettel támadta az alperes határozatát, amely alapján az elsőfokú bíróság az alperes határozatát megsemmisítette. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperes által hivatkozott kúriai gyakorlat (Kfv.IV.37.234/2023/8.) szerint annak érdekében, hogy az adott személy magatartása részvételnek legyen tekinthető, a jelenlétnek valósnak kell lennie, vagyis annak térben és időben a gyűlés helyszínével (útvonalával), valamint időpontjával legalább részben egybe kell esnie. A gyűlésen való részvétel – szemben más, a gyülekezési jog által nem védett jelenségekkel –, megkívánja az annak céljával való valamilyen mértékű azonosulást is, amely mindenképpen tudatosságot feltételez. Ennek megfelelően nem elegendő az absztrakt céllal, a „közügyben való véleménynyilvánítás”-sal azonosulni, hanem csak akkor lehet szó részvételről, ha az érintett személy a konkrét gyűlés céljával azonosul, ami azt feltételezi, hogy maga is tudatosan kíván a gyűlésen részt venni.

[6] A Kúria a fent hivatkozott ítéletében kimondta, hogy önmagában két személy közügyben történő véleménynyilvánítása nem teszi az eseményt gyűléssé: ahhoz az is kell, hogy a résztvevőket összekösse a vélemény közös, gyűlésen való kinyilvánításának szándéka. Kizárólag az absztrakt cél fennállása alapján az azonos helyen tartózkodókat gyűlés résztvevőinek nem lehet tekinteni. A gyűlés nyilvánossága nem választható el a gyűlésen való részvételre irányuló nyilvános felhívástól, csak annak fényében értékelhető. A bíróság hivatkozott továbbá a Kúria Kgyk.IV.39.450/2022/5. számú ítéletére és megállapította, hogy önmagában az, hogy nincs jogszabályi akadálya a közterületi rendezvényhez csatlakozásnak, nem jelenti azt, hogy az nyilvános összejövetel volna. Ezt egy bejelentett gyűlés esetén egyszerűen meg lehet ítélni, azonban olyan esetekben, ahol az érintett vitatja, hogy részt vett-e a gyűlésen, az ügynevezett tárgyi oldali ismérvekből lehet az alanyi oldali ismérvekre következtetni. A törvényszék leszögezte, hogy nem vizsgálta az alperes, hogy a gyűlés egyes fogalmi elemei megvalósultak-e. Az alperes a határozatában nem adott számot arról, hogy mi alapján tekintette a két személy jelenlétét részvételnek, vagy miért tartotta az összejövetelt nyilvánosnak, és miért jutott arra a következtetésre, hogy a felperes és társa közösen nyilvánították ki véleményüket.

[7] Mindebből következik, hogy az alperes megalapozatlanul értékelte a felperes cselekményét gyűlésnek. Önmagában az a körülmény, hogy a felperes a cselekményét a Facebook-on közvetítette, nem alapozza meg az esemény gyűlésnek minősíthetőségét. Az alperes határozatában nem jelölt meg olyan felperesi kijelentést, vagy a rendőri jelentésből, illetve az internetes közvetítésből sem idézett olyat, ami alapján a Gytv. fogalmi kritériumai szerinti gyűlésre való felhívás az e szerinti gyűlés megtartására közvetlen szándéka a felperes részéről azonosítható lett volna.

[8] A Kúria Kfv.IV.37.234/2023/8. számú döntését idézve kijelentette, hogy a történeti tényállás nagyfokú hasonlósága és az érdemben megegyező szabályozás miatt az a jelen ügyben is alappal hivatkozható. Így a felperes cselekménye a Gytv. irányadó szabályozása, a Kúria és az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) gyakorlata alapján nem minősült gyűlésnek, mert a perbeli esemény Facebook-on történő közlésének célja egy üzenetnek a médián keresztül történő eljuttatása volt, ezért az alperes jogszabálysértő döntést hozott, amikor a felperest a gyülekezési szabályok megsértése miatt közigazgatási bírsággal sújtotta.

A felülvizsgálati kérelem

[9] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, annak befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) és ab) alpontjai alapján kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet olyan súlyos jogszabálysértéseket vet fel, melyek miatt a felülvizsgálati kérelem befogadása és ezen jogsértések vizsgálata indokolt.

[10] Elvi jelentőségű jogkérdés, hogy a feltárt tényállás után az elsőfokú bíróság megfelelő jogszabályokat alkalmazva, a megfelelően megindokolt döntést hozta-e meg. A jogbiztonság elvét sértené az a helyzet, amelyben az alperes nem gyakorolhatná a gyülekezési törvényben biztosított alapvető feladatait, azaz a befejezett rendezvény helyszínén az eredeti állapot helyreállításáról való gondoskodás jogszabályi kötelezettségnek a betartatását. A rendőrség, mint gyülekezési hatóság jogszabályban meghatározott feladatainak végrehajtásához elengedhetetlenül szükséges a jogszabályok betartatása, amely a rendőrség alapfeladatát képezi és mint ilyen alapvető társadalmi érdek. Nyilvánvaló, hogy a jogerős ítéletben foglalt rendelkezések alperes általi elfogadása és a rendőrség működésében való alkalmazása ellehetetlenítené a rendőrség jogszabályokon alapuló feladatvégrehajtását. A hivatkozott törvények szövege nyelvtanilag és logikailag is világos, az a címzett számára egyértelműen értelmezhető és megfelel a jogalkotási törvényről szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) rendelkezéseinek. A jogalkotó kötelessége annak biztosítása, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előre láthatóak legyenek a norma címzettjei számára [9/1992. (I. 30.) AB határozat].

[11] Elvi jelentőségű jogkérdés, hogy hatályban fenntartható-e az a jogerős ítélet, amely a teljeskörűen feltárt tényállási elemeket eltérően értékelte mint az alperesi hatóság, így a jogbiztonság elvét figyelembe véve elvi jelentősége van annak, hogy a gyűlés fogalmi elemeinek megvalósulása mindenki számára egyértelműen meghatározott legyen. A jogerős ítélet [24] bekezdésével kapcsolatban leszögezte, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes és társának közügyekben való véleménynyilvánítás volt a célja, szemben az ítéletben foglaltakkal, melyet élőben közvetített a saját közösségi oldalára. Nem közlést fogalmaztak meg a nyilvános térben, hanem közügyekben a helyszínen élő szóban és az online térben is élőben közvetítve mondtak véleményt. Figyelmen kívül hagyta a törvényszék a becsatolt videófelvétel és fényképfelvételek alapján, hogy azokból megállapítható, maga a felperes is közügyben történő véleménynyilvánításnak minősítette a magatartását. Megvalósult a gyűléshez való csatlakozás szabad lehetősége is. Az ítéletben is hivatkozott, a Kfv.IV.37.234/2023/8. számú határozatban felhívott Tatár és Fáber kontra Magyarország (26005/08. és 26160/08.) ügyben hasonló tényállás mentén hozott döntést a Kúria, ugyanakkor azt a lényeges különbséget nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az alperes a határozatát egy szabálysértési ügyben hozott döntéssel való indoklás miatt helyezte hatályon kívül az elsőfokú bíróság, amely a régi gyülekezési törvény hatálya alá tartozott, továbbá jelen esetben a véleménynyilvánításra nem kizárólagosan a nyilvános térben került sor, hanem a helyszínen is, így a felperes és társa magatartása már a helyszínen is gyűlésnek volt tekinthető.

[12] Elvi jelentőségű kérdés a jelen ügyben, hogy a jogi norma által előírt törvényi kritériumok egyértelmű megvalósulása esetén a jogi norma alkalmazása és a való életben történő megvalósulása milyen szempontok mentén határolható el.

[13] A felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának alapja az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható, figyelembe véve a közéleti kérdésekben egyre gyakrabban megnyilvánuló, a közösségi médiában

közzétett politikai véleménynyilvánítások (politikai performance) és a Gytv. hatálya alá tartozó gyűlések elkülöníthetőségét, a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei – az alábbiak szerint – nem állnak fenn.

[15] A Kp. 118. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,
 - aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
 - ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
 - ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
 - ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulata alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn [7/2023. JEH 1. pontja].

[18] A Kúria kiemeli, hogy a jogerős ítélet kifejezetten hivatkozott a Kúria Kfv.IV.37.234/2023/8. számú döntésre, és az e döntésben is idézett Tatár és Fáber kontra Magyarország (26005/08. és 26160/08.) ügyben hozott EJEB határozatra, amelyre a történeti tényállás nagyfokú hasonlósága és az érdemben megegyező szabályozás miatt teljes mértékben támaszkodott döntése meghozatalakor. Ezen túlmenően utalt a Kgyk.IV.39.450/2022/5. számú ítéletben foglaltakra is ítéleti indokolásában.

[19] A Kúria hangsúlyozza, hogy kiterjedt joggyakorlattal rendelkezik a gyülekezési jog körében, a jogerős ítélet pedig felhívta a Kúria, illetve az EJEB azon döntéseit, amelyek a

„politikai performance” gyülekezési minősítésével összefüggésben iránymutatást nyújtanak a jogalkalmazónak.

[20] A felülvizsgálati bíróság tehát megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a kúriai gyakorlatra, valamint az EJEB gyakorlatára is figyelemmel volt, annak egyes elemeit ítéletének indokolásában ismertette. A Kúria jelen ügyben nem észlelt olyan körülményt, amely folytán a hosszabb idő óta egységes kúriai gyakorlat továbbfejlesztése indokolt lenne. Mindezekre figyelemmel a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján történő befogadása nem volt indokolt.

[21] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján az ügy társadalmi jelentősége miatt a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az adott ügyben eldöntendő jogi probléma a jogalanyok széles körét érinti, a felvetett jogkérdés különleges súlya pedig akkor indokolja a jogerős ítélet felülvizsgálatát, ha a vizsgálandó jogkérdés az egyedi ügyön túlmutat. A befogadás ezen indokkal is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást [Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.III.37.590/2023/2., Kfv.II.37.596/2023/2., Kfv.VII.45.059/2023/2., Kfv.VII.45.115/2023/3., Kfv.V.35.005/2024/2.]. A „politikai performance” gyülekezési minősítésével összefüggésben ugyanakkor a Kúria – a fent kifejtettek szerint – kiforrott gyakorlattal rendelkezik, így a befogadásra ez okból sem kerülhetett sor, mert ugyan a jogi probléma a jogalanyok széles körét érintheti, és a vizsgálandó jogkérdés az egyedi ügyön túlmutató lehet, de a Kúria az adott jogkérdésben korábban már állást foglalt.

[22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 117. § (4) bekezdése alapulvételével – az alperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei egyéb okból sem állnak fenn.

[23] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[24] *Nem indokolt a felülvizsgálati kérelemnek a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében vagy az ügy társadalmi jelentősége miatti befogadása, ha az ügyben felmerült elvi jelentőségű jogkérdésben a Kúria már állást foglalt, joggyakorlata egységes és kiforrott.*

Záró rész

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül határozott.

[26] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[27] A végzés elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2024. november 21.

dr. Márton Gizella s.k.
a tanács elnöke

dr. Demjén Péter s.k.
előadó bíró

dr. Darák Péter s.k.
bíró

Ságiné dr. Márkus Anett s.k.
bíró

dr. Stefancsik Márta s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő